

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Grŵp F

Fframwaith hyfforddi, dysgu a datblygu diogelu cenedlaethol:
grŵp F

Cyhoeddwyd gyntaf: 9 November 2023

Diweddariad olaf: 13 November 2023

Lawrlwythwyd y ddogfen hon o gofalcymdeithasol.cymru ac efallai nid hwn yw'r fersiwn diweddaraf.

Ewch i <https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau-canllawiau/diogelu-rhestr/fframwaith-hyfforddi-dysgu-a-datblygu-diogelu-cenedlaethol/grwp-f> am y fersiwn diweddaraf.

Gweler disgrifiad o'r grŵp hwn yn y Safonau hyfforddiant, dysgu a datblygu cenedlaethol.

Trosolwg

Ymarferwyr Grŵp F yw'r bobl uchaf mewn sefydliad.

Maen nhw'n gyfrifol am sicrhau bod diogelu yn gyson ar draws asiantaethau neu ranbarthau gwahanol yng Nghymru a'r DU.

Mae ymarferwyr Grŵp F yn cynnwys:

- aelodau etholedig ar gyfer awdurdodau lleol
- cyfarwyddwyr gweithredol ac anweithredol y bwrdd
- aelodau o bob sefydliad partner
- prif swyddogion gweithredol
- Gweinidogion Llywodraeth Cymru
- Prif Gwnstabiliaid a Phrif Gwnstabiliaid Cynorthwyol.

Un person mewn sefydliad sector cyhoeddus fydd yn gyfrifol yn y pen draw am ddiogelu.

Bydd hyn fel arfer yn ymwneud â diogelu corfforaethol, ac nid yw hyn yr un peth â bod y penderfynwr uchaf yn y broses ddiogelu.

Dylai fod gan bob ymarferydd Grŵp F fynediad at gyngor ac arbenigedd diogelu gan weithwyr proffesiynol dynodedig neu benodol.

Nid oes angen yr un wybodaeth fanwl am ddiogelu ar ymarferwyr Grŵp F ag ymarferwyr grŵp E oherwydd nid oes angen iddynt feddu ar yr un lefel o

arbenigedd a sgiliau.

Mae angen i ymarferwyr Grŵp F fod â'r un ymwybyddiaeth sylfaenol o ddiogelu â grŵp A.

Bydd angen iddynt hefyd wneud rhywfaint o hyfforddiant, megis hyfforddiant ymwybyddiaeth trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol (VAWDASV).

Egwyddorion cofiadwy

- Rydw i'n darparu arweinyddiaeth sy'n amgylchynnu diogelu yn y sector cyhoeddus ac sy'n hyrwyddo gweithio aml-asiantaeth.
- Rydw i'n deall elfennau craidd diogelu a pham mae hwn yn faes pwysig.
- Byddaf yn cael arweiniad a sicrwydd gan ymarferwyr grŵp E ar feysydd sy'n peri pryder.

Yn ôl y safonau, mae angen i bobl yng ngrŵp F wybod:

- y cymwyseddau craidd ar gyfer rolau arbenigol ac arweinwyr sector
- sut i weithio mewn ffyrdd sy'n diogelu pobl rhag camdriniaeth, niwed ac esgeulustod
- y ffactorau, sefyllfaoedd a champau gweithredu a allai arwain at, neu gyfrannu at gamdriniaeth, niwed neu esgeulustod
- sut i hysbysu, ymateb i a chofnodi pryderon neu honiadau diogelu
- sut i gefnogi eraill i ddiogelu pobl.

Canlyniadau dysgu

Byddant eisoes wedi cwblhau dysgu grŵp A.

Ar ddiwedd gweithgaredd dysgu, fe fyddant yn:

- gallu esbonio'r term 'diogelu'
- gallu adnabod camdriniaeth neu risg o gamdriniaeth, niwed neu esgeulustod
- gwybod bod ganddynt ddyletswydd i hysbysu am gamdriniaeth, niwed neu esgeulustod
- gwybod beth i'w wneud os ydynt yn dyst neu'n amau camdriniaeth, niwed neu esgeulustod, neu os bydd rhywun yn dweud wrth yr ymarferydd eu bod yn cael eu cam-drin
- gallu hybu diwylliant yn y sefydliad:
  - sy'n diogelu plant, pobl ifanc ac oedolion
  - lle mae diogelu ac amddiffyn yn digwydd ledled y sefydliad
  - lle mae adnoddau ar gael i gefnogi ac ymateb i ddiogelu
  - lle mae adnoddau ar gyfer strategaeth hyfforddi a goruchwyllo diogelu.
- deall y rôl rhianta corfforaethol a chyfrifoldebau eu sefydliad
- deall achosion a chanlyniadau posibl esgeulustod difrifol
- deall y rhwymedigaethau statudol i weithio gyda'r bwrdd diogelu rhanbarthol ac asiantaethau diogelu eraill, gan gynnwys y sector gwirfoddol
- cefnogi'r bwrdd diogelu i gael cyngor arbenigol ar ddiogelu ac amddiffyn gan weithwyr proffesiynol dynodedig
- deall y risg ar lefel bwrdd ynghylch diogelu
- deall bod angen trefniadau i roi gwybod i bobl am ddigwyddiadau difrifol ac ymateb yn gyflym iddynt, gan gynnwys yr angen cyfreithiol i hysbysu am ddyletswyddau i'r heddlu.

Hyfforddiant, dysgu a datblygu

Rydym yn argymhell yn gryf ar y ffordd gyfun o ddysgu.

Bydd hyn yn cynnwys:

- hyfforddiant ar-lein sylfaenol
- ystafell ddosbarth rithwir
- addysgu a dysgu wyneb yn wyneb.

Pethau i'w hystyried

Mae angen i ymarferwyr Grŵp F:

- gwblhau e-ddysgu grŵp A a hyfforddiant pwrpasol perthnasol (fel y gyfres arweinyddiaeth VAWDSV), dysgu a datblygu fel rhianta corfforaethol
- wneud hyfforddiant, dysgu a datblygu rôl-benodol ar gyfer grwpiau A i E yn ôl yr angen ar gyfer portffolio
- fynychu digwyddiadau hyfforddi a dysgu a datblygu cenedlaethol rhithwir i rwydweithio â chydweithwyr a chael gwybodaeth gyffredin am bynciau diogelu ac adolygiadau ymarfer
- ddefnyddio adroddiadau gan swyddogion a Byrddau Diogelu Rhanbarthol i gynnal ymwybyddiaeth o themâu cyfredol a themâu sy'n dod i'r amlwg sy'n berthnasol i ddiogelu
- ddatblygu perthnasoedd cryf ag arbenigwyr mewn meysydd diogelu arbenigol.

Faint o hyfforddiant, dysgu a datblygu?

Mae angen i ymarferwyr grŵp F sydd newydd eu penodi gwblhau e-ddysgu grŵp A cyn dechrau gweithio, yn y cyfnod sefydlu neu yn ystod eu chwe mis cyntaf.

Mae angen i ymarferwyr Grŵp F gwblhau e-ddysgu grŵp A ac ailymweld â hyfforddiant, dysgu a datblygu gloywi pwrpasol perthnasol am o leiaf chwe awr bob tair blynedd.